

UNIVERSITATEA DIN ORADEA
Facultatea de
Științe Economice

**REGULAMENT PRIVIND UTILIZAREA
INTELIGENȚEI ARTIFICIALE
GENERATIVE ÎN
ACTIVITATEA DIDACTICĂ ȘI
ȘTIINȚIFICĂ DIN FACULTATEA DE
ȘTIINȚE ECONOMICE,
UNIVERSITATEA DIN ORADEA**

UNIVERSITATEA DIN ORADEA

**Facultatea de
Științe Economice**

CUPRINS

Capitolul I. Dispoziții generale.....	3
Capitolul II. Cadrul de utilizare a IIAgen în activitatea didactică și de cercetare științifică ..	5
Capitolul III. Drepturile și obligațiile cadrelor didactice privind utilizarea IIAgen	6
Capitolul IV. Poziția studenților față de IIAgen: drepturi, obligații și consecințe.....	7
Capitolul V. Dispoziții Finale.....	9
Anexa 1- Ghid practic pentru utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale generative în activitatea didactică și de cercetare științifică desfășurată în Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Oradea	10
<i>PARTEA I — Recomandări pentru studenți</i>	<i>10</i>
<i>PARTEA II — Recomandări pentru cadrele didactice</i>	<i>12</i>
Anexa 2 – Model de declarație pentru studenți privind transparența utilizării instrumentelor de inteligență artificială generativă (IIAgen)	17

Capitolul I. Dispoziții generale

Art.1.Prezentul regulament stabilește cadrul pentru utilizarea etică, responsabilă și eficientă a instrumentelor de inteligență artificială generativă (IIAGen) în activitatea didactică și de cercetare științifică de la nivelul Facultății de Științe Economice, Universitatea din Oradea (FSE-UO) la ciclurile de studii universitare de licență, masterat și doctorat având la bază:

- Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială)
- Regulamentul (UE) 2026/1744 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iulie 2026 de modificare a Regulamentelor (UE) 2024/1689, (UE) 2018/1139 și (UE) 2023/1230 în ceea ce privește simplificarea punerii în aplicare a normelor armonizate privind inteligența artificială (Regulamentul omnibus în domeniul digital privind IA)
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)
- Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE
- Legea Învățământului Superior 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 190/ 2018 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)
- Carta Universității din Oradea;
- Codul de etică și deontologie universitară al Universității din Oradea

Art. 2. Având în vedere potențialul transformator al inteligenței artificiale și avantajele pe care aceasta le poate aduce, FSE-UO urmărește să exploateze beneficiile instrumentelor de inteligență artificială generativă (IIAGen), gestionând totodată riscurile care pot afecta corectitudinea academică, echitatea și dezvoltarea individuală a studenților. Prezentul regulament se fundamentează pe principiile prezentate detaliat la articolul 4, având ca scop garantarea faptului că IIAGen susține atingerea obiectivelor educaționale și contribuie la ridicarea standardului actului didactic.

Art. 3. Definiții:

- Instrumentele de inteligență artificială generativă (IIAgen): soluții tehnologice și sisteme bazate pe inteligență artificială, capabile să genereze conținut precum text, imagini, cod, materiale video, audio etc., pornind de la informațiile introduse de utilizator.
- Lucrări academice elaborate cu ajutorul IIAgen: orice produs al activității academice realizat cu sprijinul IIAgen, incluzând, spre exemplu, răspunsuri, eseuri, proiecte, referate, lucrări de cercetare, comentarii etc.
- Utilizare inadecvată a IIAgen: orice mod de folosire a IIAgen care contravine principiilor și regulamentelor FSE-UO și/sau prevederilor legale aplicabile.
- Prompt: instrucțiune sau text furnizat unui IIAgen pentru a declanșa procesul de generare a unui rezultat.
- Halucinație academică: generarea de către IIAgen a unor citări, referințe bibliografice, autori, studii sau date statistice care nu au corespondent real.
- Alfabetizare în domeniul IA (AI literacy): ansamblul competențelor care permit utilizarea informată, critică și responsabilă a instrumentelor de IA, precum și înțelegerea limitelor și a riscurilor acestora.
- Verificare procesuală: metodă de confirmare a contribuției autentice a studentului prin examinarea procesului de lucru (istoric de redactare, notițe, susținere orală), în locul bazării exclusive pe instrumente automate de detecție.

Art. 4. Principii

Integrarea IIAgen în activitatea didactică și de cercetare științifică de la nivelul Facultății de Științe Economice, Universitatea din Oradea se ghidează după următoarele principii:

- Transparența – orice contribuție a IIAgen la actul educațional trebuie făcută cunoscută.
- Responsabilitatea – întreaga comunitate academică răspunde pentru modul corect și etic în care utilizează IIAgen în activitățile didactice și de cercetare științifică.
- Echitatea – recurgerea la IIAgen nu trebuie să genereze sau să amplifice disparitățile privind accesul la educație și la resursele educaționale.
- Centrarea pe factorul uman – scopul IIAgen este de a susține, dezvolta și consolida învățarea, creativitatea și gândirea critică umană, nu de a le substitui.
- Integritatea academică – modul de utilizare a IIAgen trebuie să corespundă principiilor și procedurilor Universității din Oradea referitoare la etică și originalitate în procesul educațional.
- Utilizarea în cunoștință de cauză – este necesar ca studenții și cadrele didactice să conștientizeze limitele tehnologiei și implicațiile etice asociate folosirii IIAgen.

Capitolul II. Cadrul de utilizare a IIAgen în activitatea didactică și de cercetare științifică

Art. 5. Folosirea IIAgen în cadrul FSE-UO se va face cu respectarea următoarelor cerințe:

- conformarea cu principiile și recomandările adoptate la nivelul Uniunii Europene;
- tratarea datelor cu caracter personal în acord cu Regulamentul GDPR și cu Legea nr. 190/2018;
- respectarea legislației naționale și internaționale referitoare la drepturile de autor și proprietatea intelectuală.

Art. 6. Atât studenții, cât și personalul didactic au obligația:

- să nu recurgă la instrumente IIAgen care nu respectă cadrul legal existent la nivel național, european sau internațional, evitând acele soluții tehnologice care nu oferă transparență sau care prelucrează datele în mod neconform;
- să respecte reglementările privind protecția datelor personale, abținându-se de la introducerea în sistemele IIAgen a unor date sensibile (precum informații despre starea de sănătate, convingeri religioase sau orientări politice) sau a altor date cu caracter personal;
- să urmeze regulile și procedurile stabilite de FSE-UO privind folosirea IIAgen în mediul academic.

Art. 7. Recurgerea la IIAgen în activitatea didactică este acceptată în cadrul FSE-UO, în limitele fixate de acest regulament, cu respectarea eticii profesionale și a legislației privind drepturile de autor și proprietatea intelectuală, precum și în conformitate cu prevederile stabilite de fiecare cadru didactic în fișa disciplinei sale.

Art 8. (1) Fiecare profesor are obligația de a preciza, într-o secțiune separată a fișei disciplinei, în ce mod și în ce condiții studenții pot recurge la IIAgen atât în activitatea de învățare, cât și în realizarea lucrărilor de evaluare, informând studenții cu claritate în cadrul primei întâlniri didactice a semestrului, precum și de fiecare dată când este necesar sau când se introduce o sarcină nouă.

(2) În fișa disciplinei se va adăuga, imediat înaintea secțiunii de evaluare, o secțiune nouă intitulată „*Utilizarea instrumentelor bazate pe inteligența artificială generativă*”, care va cuprinde următoarele instrucțiuni:

- În vederea realizării activităților de evaluare de la secțiunea următoare, cadrul didactic va preciza dacă doar la curs, la seminar/laborator sau la ambele, utilizarea instrumentelor IIAgen NU este permisă / ESTE permisă pentru generarea de idei, sloganuri, elemente de design, imagini, reformulare de text, editare sau revizuire (cadrul didactic titular de disciplină selectează una dintre variante).
- Printre exemplele frecvent întâlnite de instrumente IIAgen se numără, fără a se limita la acestea: ChatGPT, Google Gemini, Copilot pentru text sau MidJourney pentru imagini.

- Fiecare student va completa, pentru fiecare sarcină în parte, o declarație separată — după modelul din Anexa 2 a regulamentului — în care va menționa instrumentul folosit, modalitatea concretă de utilizare și porțiunea din sarcină la care acesta a contribuit. Prin excepție de la această prevedere, pentru lucrările de finalizare a studiilor (licență/disertație) fiecare student va completa și semna Anexa 6. Declarație de Autenticitate a Lucrării De Finalizare a Studiilor Universitare din Metodologia de Organizare și Desfășurare a Examenelor de Finalizare a Studiilor Universitare de Licență și Masterat la Facultatea de Științe Economice – Universitatea Din Oradea.

Capitolul III. Drepturile și obligațiile cadrelor didactice privind utilizarea IIAgen

Art. 9. Drepturile cadrelor didactice

Cadrele didactic universitare pot utiliza instrumente de inteligență artificială generativă în activitatea sa, respectând normele de etică universitară și reglementările instituționale. Aceste drepturi cuprind:

a) Dreptul de a decide asupra modului de integrare a IIAgen în activitatea didactică și de cercetare științifică

- Cadrele didactice stabilesc singure dacă și cum folosesc IIAgen, fixând limite clare pentru utilizarea sa.
- Pot permite sau restricționa folosirea IIAgen de către studenți, în funcție de particularitățile disciplinei.

b) Dreptul de a apela la IIAgen pentru optimizarea materialelor didactice și a procesului educațional

- Pot folosi IIAgen pentru a crea exemple, sinteze, explicații sau alte resurse care susțin procesul de învățare, cu condiția verificării prealabile a conținutului și semnalării corespunzătoare a sursei.
- Pot testa IIAgen pentru descoperirea unor metode didactice inovatoare.

c) Dreptul de a folosi IIAgen în procesul de evaluare și feedback

- Pot recurge la IIAgen pentru elaborarea unor itemi de test, automatizarea unor activități repetitive de evaluare sau furnizarea unui feedback preliminar, respectând legislația privind protecția datelor personale, drepturile de autor și de proprietate intelectuală.
- Această utilizare trebuie realizată cu prudență și discernământ, cu verificare atentă și menționare corespunzătoare.

Art. 10. Obligațiile cadrelor didactice

a) Obligația de transparență și etică privind utilizarea IIAgen

- Trebuie să includă în fișa disciplinei și să comunice studenților, ori de câte ori este necesar, informațiile referitoare la instrumentele bazate pe IA.
- Trebuie să evite folosirea IIAgen în moduri ce ar putea afecta integritatea academică, precum generarea automată a materialelor de evaluare fără control uman.
- Trebuie să se asigure că IIAgen nu substituie gândirea critică și creativitatea studenților sau a

propriei activități, ci le susține.

- Trebuie să solicite studenților declararea utilizării IIAgen în lucrările lor.
- Când permit folosirea IIAgen, trebuie să ofere îndrumare privind utilizarea responsabilă și să explice riscurile aferente (dezinformare, plagiat etc).
- În aprecierea unei suspiciuni de utilizare nedeclarată, cadrul didactic nu se bazează exclusiv pe rezultatul unui instrument automat de detecție, ci recurge la verificarea procesuală.

b) Obligația privind protecția datelor personale

- Nu trebuie să introducă în IIAgen date sensibile.
- Trebuie să se asigure, prin toate mijloacele disponibile, că instrumentele IIAgen folosite respectă normele privind protecția datelor personale.

c) Obligația de verificare a acurateții și a corectitudinii conținutului generat

- Revizuirea critică a conținutului generat prin IIAgen este obligatorie.
- Trebuie verificate informațiile produse de IIAgen înainte de includerea lor în materiale didactice sau evaluare.
- Este interzisă bazarea exclusivă pe IIAgen pentru producerea de conținut educațional, fără validare riguroasă.
- Trebuie să exercite o evaluare critică și independentă, evitând ca deciziile de notare să se bazeze exclusiv pe conținut generat de IIAgen. Utilizarea acestuia trebuie să completeze, nu să înlocuiască, judecata profesională a cadrului didactic.

Capitolul IV. Poziția studenților față de IIAgen: drepturi, obligații și consecințe

Art. 11. Drepturile studenților FSE-UO sunt următoarele:

- (1) Studenții pot recurge la instrumente IIAgen în activitatea de învățare sau pentru îndeplinirea sarcinilor didactice, cu respectarea condițiilor menționate în fișa disciplinei și a instrucțiunilor primite din partea cadrului didactic.
- (2) Studenții pot apela la IIAgen ca sprijin pentru procesul de învățare și pentru creșterea eficienței activității lor, atât timp cât modul de utilizare corespunde cerințelor stabilite în fișa fiecărei discipline.
- (3) Studenții beneficiază de dreptul de a primi informații, îndrumare și instruire din partea tutorilor de an și/sau a cadrelor didactice cu privire la folosirea corectă și eficientă a instrumentelor IIAgen în activitatea educațională, precum și referitor la riscurile pe care aceasta le poate implica — dezinformare, distorsiuni algoritmice, vulnerabilități legate de protecția datelor cu caracter personal și orice alte pericole previzibile în mod rezonabil.
- (4) Studenții au dreptul de a cere și de a obține din partea cadrelor didactice explicații și

instrucțiuni concrete privind modul corect de utilizare a IIAgen, în orice etapă a procesului de învățământ.

(5) Studenții pot folosi IIAgen ca instrument de sprijin pentru generarea de idei, organizarea și îmbunătățirea calității lucrărilor academice, precum și pentru alte scopuri legate de activitatea de studiu, atunci când acest lucru este prevăzut sau solicitat explicit de cadrul didactic.

Art. 12. Obligațiile studenților sunt următoarele:

(1) Studenții au datoria de a menționa faptul că au utilizat IIAgen, oferind și o explicație privind modul concret de folosire a instrumentului, acolo unde este necesar, în conformitate cu cerințele stabilite prin fișa disciplinei sau prin regulamentele FSE-UO referitoare la examenele de finalizare a studiilor.

(2) Studenții răspund de faptul că orice material realizat cu sprijinul IIAgen respectă principiile de integritate academică și originalitate.

(3) Este interzisă predarea unor lucrări generate integral prin IIAgen

(4) Studenții trebuie să respecte reglementările privind drepturile de autor, drepturile conexe, proprietatea intelectuală, precum și principiile etice aplicabile utilizării conținutului produs prin IIAgen.

(5) Este interzisă folosirea IIAgen pentru crearea de conținut dăunător, discriminatoriu sau ofensator.

(6) Studenții trebuie să respecte orice condiție sau restricție suplimentară privind folosirea IIAgen, comunicată prin fișa disciplinei sau de către cadrele didactice în cadrul activităților de curs/seminar.

(7) IIAgen trebuie utilizat exclusiv ca instrument complementar, nu ca substitut al efortului individual al studentului.

(8) Studenții au obligația de a menționa și cita, potrivit modelului din anexa 2 a regulamentului, orice conținut generat cu ajutorul IIAgen.

(9) Studenții trebuie să verifice corectitudinea informațiilor obținute prin IIAgen înainte de a le folosi în cadrul activității educaționale.

(10) Studenții au datoria de a proteja confidențialitatea și datele sensibile ale altor persoane la care au acces în timpul utilizării IIAgen.

Art. 13. Consecințele în cazul folosirii abuzive a IIAgen în procesul educațional

(1) Orice utilizare necorespunzătoare a IIAgen în cadrul procesului educațional atrage sancțiuni, stabilite potrivit Codului drepturilor și obligațiilor studentului, Regulamentului Universității din Oradea privind activitatea profesională a studenților în baza Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS), precum și legislației aplicabile.

(2) Studenții au posibilitatea de a contesta sancțiunile primite, urmând procedura prevăzută de Codul drepturilor și obligațiilor studentului, de Regulamentul Universității din Oradea privind activitatea profesională a studenților în baza Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS), sau de dispozițiile legale în vigoare.

Capitolul V. Dispoziții Finale

Art. 14. Prin adoptarea prezentului regulament, Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Oradea confirmă orientarea sa constantă către o abordare etică și responsabilă în integrarea IIAgen la nivelul procesului educațional, urmărind ca studenții să își formeze competențele de gândire critică, creativitate și lucru în echipă, esențiale pentru a se adapta cu succes unei societăți tot mai influențate de tehnologiile de inteligență artificială.

Art. 15. Regulamentul de față are următoarele anexe:

- Anexa 1 – Ghid practic pentru utilizarea responsabilă a Inteligenței Artificiale Generative în activitatea didactică și de cercetare științifică desfășurată în Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Oradea
- Anexa 2 – Model de declarație pentru studenți privind transparența utilizării instrumentelor de inteligență artificială generativă (IIAgen).

Art. 16. Prezentul regulament și lista instrumentelor IIAgen aprobate se revizuiesc cel puțin o dată pe an universitar, precum și ori de câte ori intervin modificări legislative relevante sau notificări ale autorității naționale de supraveghere.

Art. 17. Prevederile prezentului regulament privind utilizarea inteligenței artificiale generative în activitatea didactică și științifică din Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Oradea intră în vigoare la 14.09.2026, .data aprobării de către Consiliul Facultății.

**Anexa 1- Ghid practic pentru utilizarea responsabilă a inteligenței
artificiale generative în activitatea didactică și de cercetare
științifică desfășurată în Facultatea de Științe Economice,
Universitatea din Oradea**

PARTEA I — Recomandări pentru studenți

1. Principiul de bază: transparența

Ori de câte ori studentul utilizează un instrument IIAgen (ChatGPT, Copilot, DALL·E, Gemini, Claude etc.) într-o lucrare academică, trebuie să declare acest lucru explicit, menționând:

- **numele instrumentului** folosit;
- **etapa/etapele** în care a fost utilizat (brainstorming, redactare, revizuire, traducere etc.);
- **secțiunile concrete** din lucrare la care a contribuit.

Exemplu de formulare: "Pentru realizarea acestui eseu a fost utilizat ChatGPT, în etapa de brainstorming pentru conturarea ideilor principale și pentru revizuirea coerenței secțiunii de Introducere."

2. Ce este permis/interzis, în funcție de tipul lucrării elaborata de student

Tip de activitate	✓ Permis	✗ Interzis
Eseuri, referate, proiecte și alte lucrări academice	Generarea de idei, structurare, corectură gramaticală, identificare de surse de informare (cu verificare obligatorie de către student a acestor surse)	Predarea unui eseu/referat/proiect generat integral de IIAgen, prezentat drept lucrare personală Parafrizarea conținutului generat de IIAgen, prezentat drept lucrare personală
Rezolvare de probleme (economie, statistică, contabilitate, finanțe, management etc.)	Verificarea calculelor/soluțiilor proprii, înțelegerea unor metode de rezolvare	Copierea directă a soluțiilor generate de IIAgen sau folosirea IIAgen în timpul examenelor sau evaluărilor, fără acord
Cod/analiză de date	Sprijin la scrierea de fragmente de cod, cu testare și documentare proprie	Predarea de cod generat integral, fără verificare sau înțelegere
Lucrări de licență/disertație	Sprijin la revizuirea literaturii de specialitate (sintetizarea rezultatelor cercetărilor anterioare, conturarea stadiului actual al cunoașterii) Organizarea ideilor și structurarea secțiunilor lucrării	Prezentarea conținutului generat de IIAgen drept contribuție personală a studentului Preluarea necritică a surselor generate de IIAgen, fără verificare și validare academică

Tip de activitate	✓ Permis	✗ Interzis
Lucrări de licență/ disertație	Îmbunătățirea gramaticii, clarității și coerenței textului Folosirea IIAgen ca obiect de studiu al lucrării (cu menționare explicită în metodologie și respectarea normelor de citare) Utilizarea Perplexity pentru a identifica surse academice relevante înainte de a le citi.	Fabricarea de date sau manipularea rezultatelor cercetării cu ajutorul IIAgen Generarea integrală sau parțială a lucrării de către IIAgen, fără implicarea critică și substanțială a studentului Utilizarea Perplexity și altele similare pentru a genera un capitol complet de lucrare cu citate fabricate.
Răspunsul la întrebări (lucrări, forumuri de discuții, paginile disciplinelor la ID etc)	Brainstorming pentru conturarea unor idei și structuri posibile de răspuns. Verificarea corectitudinii gramaticale și a coerenței textului, fără modificarea conținutului original al studentului Utilizarea Gemini pentru generarea unor idei, înainte de formularea unui răspuns propriu și original	Copierea directă a răspunsurilor generate de IIAgen, fără contribuție și procesare critică personală Postarea automată a răspunsurilor/comentariilor generate de IIAgen pe forumuri, fără implicare activă a studentului Copierea cuvânt cu cuvânt a unui răspuns generat de Gemini într-o discuție.
Realizarea de comparații (literatură, evenimente istorice, teorii etc.)	Identificarea preliminară a asemănărilor și diferențelor esențiale, ca punct de plecare pentru analiza personală Verificarea comparațiilor generate de IIAgen prin confruntarea cu surse academice validate Utilizarea Claude pentru a genera un tabel comparativ inițial, apoi extinderea acestuia cu cercetări independente.	Bazarea exclusivă pe comparațiile generate de IIAgen, fără evaluare critică sau contribuție analitică proprie Prezentarea tabelelor, graficelor sau comparațiilor generate de IIAgen ca fiind lucrări originale, fără verificare și prelucrare personală Trimiterea unei comparații generate cu ajutorul Claude a două teorii/doctrine fără a adăuga informații personale.

3. Recomandări Fundamentale Adresate Studenților

1. **IIAgen este un asistent, nu un înlocuitor** — folosiți-o pentru a vă sprijini gândirea, nu pentru a o evita.
2. **Verificați tot ce generează IIAgen** — informațiile pot fi incorecte, incomplete sau chiar inventate (surse false, statistici greșite).
3. **Declarați onest utilizarea** — nedeclararea poate fi considerată abatere de la etica academică.
4. **Nu introduceți date sensibile** (informații personale, de sănătate, financiare confidențiale) în platformele IIAgen.
5. **Respectați indicațiile specifice** din fișa fiecărei discipline — regulile pot varia de la un curs la altul.

Model de referință bibliografică (stil APA, ediția a 7-a):

OpenAI. (2025). ChatGPT (versiunea GPT-5) <https://chat.openai.com>

Model de citare în corpul textului:

O parte a conținutului a fost elaborată cu suportul aplicației ChatGPT (OpenAI, 2025), utilizată pentru schița inițială a structurii celui de-al doilea capitol.

PARTEA II — Recomandări pentru cadrele didactice

A. Componenta didactică

1. Rolul profesorului în stabilirea cadrului de utilizare

Fiecare cadru didactic are libertatea de a decide **dacă și cum** permite utilizarea IIAgen la disciplina sa. Această decizie trebuie:

- comunicată clar studenților, ideal din prima întâlnire;
- inclusă explicit în **fișa disciplinei**, într-o secțiune dedicată;
- actualizată ori de câte ori se introduce o sarcină nouă.

2. Ce trebuie precizat în fișa disciplinei:

- Dacă IIAgen este permis, interzis sau permis parțial (de exemplu, doar pentru brainstorming, nu și pentru redactarea finală).
- Dacă se aplică diferit pentru curs, seminar/laborator sau examen final.
- Ce instrumente sunt acceptate (dacă este cazul unei liste specifice).
- Modul în care studenții trebuie să declare utilizarea IIAgen (conform modelului standard).

3. Exemple de bune practici recomandate privind utilizarea adecvată a IIAgen

Domeniu de aplicare	Recomandare
Realizarea materialelor didactice	1. Crearea de materiale educaționale (fișe, prezentări, exemple interactive) 2. Organizarea conținutului didactic (planuri de lucru, structurarea temelor și conexiunile dintre ele) 3. Adaptarea materialelor în funcție de nivelul de dificultate sau stilul de învățare al elevilor/studenților 4. Dezvoltarea de studii de caz și scenarii practice, pentru a facilita aplicarea conceptelor teoretice în situații reale Dar, cadrele didactice NU au voie să genereze integral materiale didactice cu IIAgen și să le asume ca materiale proprii!
Evaluare feedback	1. Generarea de întrebări pentru teste și examene – crearea de întrebări obiective (grilă, asociere, completare) sau întrebări deschise 2. Evaluarea automată – verificarea răspunsurilor factuale și corectarea ortografică/gramaticală a textelor 3. Feedback personalizat – oferirea de sugestii pentru îmbunătățirea lucrărilor studenților Dar, cadrele didactice trebuie întotdeauna să verifice rezultatele generate de IIAgen, întrucât aceste instrumente pot produce erori sau biasuri în evaluare!
Mentoratul îndrumarea studenților	1. Ghiduri personalizate – recomandări pentru teme de cercetare, metodologii și resurse relevante 2. Automatizarea răspunsurilor frecvente – chatboți/sisteme IA pentru întrebări generale despre activități sau sarcini 3. Simularea dezbaterilor academice – sprijin pentru dezvoltarea argumentelor și exersarea discuțiilor • IA nu trebuie să înlocuiască interacțiunea umană în mentorat — studenții au nevoie de îndrumare personalizată reală • Feedbackul generat de IA trebuie completat cu explicații umane Dar, interacțiunea umană profesor-student rămâne indispensabilă pentru o îndrumare autentică și completă, IIAgen putând eficientiza aspectele administrative și de sprijin ale îndrumării academice!

Pentru a preveni utilizarea necorespunzătoare a IIAgen și a stimula gândirea critică a studenților, cadrele didactice pot adopta metode alternative de evaluare care pun accentul pe proces, nu doar pe produsul final — precum solicitarea de schițe și drafturi intermediare, examinări orale sau prezentări care demonstrează înțelegerea reală a subiectului, proiecte de grup ce necesită

colaborare, eseuri argumentative bazate pe surse clare, precum și integrarea unor momente de reflecție în care studenții explică modul și impactul utilizării IA asupra propriei învățări.

Cadrele didactice trebuie să utilizeze IIAgen în mod responsabil, respectând atât **principiile etice**, cât și **standardele academice** impuse de Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Oradea. Deși IIAgen reprezintă un sprijin real pentru actul educațional, existența unor **riscuri legate de integritatea academică și protecția datelor personale** impune limitarea sau interzicerea utilizării sale în anumite situații.

Este **interzisă** introducerea în IIAgen a datelor personale ale studenților, evaluarea comportamentului acestora fără consimțământ, sau publicarea externă a materialelor generate care conțin informații personale.

IIAgen trebuie folosită **complementar, păstrând echilibrul cu expertiza umană**, fiind **interzise** crearea completă a materialelor fără revizuire umană, utilizarea explicațiilor generate de IIAgen fără verificare, sau încurajarea studenților să se bazeze exclusiv pe IIAgen.

IIAgen poate sprijini analiza performanțelor studenților, dar deciziile academice rămân responsabilitatea judecății umane. IA **nu trebuie să influențeze** decizii precum notarea, promovarea, acordarea burselor sau feedbackul către studenți.

B. Componenta de cercetare științifică

1. Utilizări acceptate ale IIAgen în activitatea de cercetare

Prezenta secțiune reglementează modalitățile în care cadrele didactice ale Facultății de Științe Economice, Universitatea din Oradea pot utiliza instrumentele de inteligență artificială generativă (denumite în continuare IIAgen) în cadrul activităților de cercetare științifică, delimitând utilizările acceptate de cele interzise sau care prezintă un grad ridicat de risc metodologic și etic.

Etapă cercetării științifică	☑ Utilizare acceptată	✗ Utilizare interzisă/riscantă
Documentare bibliografică	Sprijin pentru identificarea unor direcții de căutare tematică și sintetizarea rapidă a unor articole deja parcurse de către cercetător	Preluarea referințelor bibliografice generate de IIAgen fără verificarea existenței reale a acestora în bazele de date științifice (risc de „halucinații” bibliografice)
Formularea ipotezelor de cercetare	Utilizare ca instrument de brainstorming pentru conturarea unor direcții de cercetare sau a unor întrebări de cercetare preliminară	Substituirea integrală a raționamentului științific propriu cu sugestii generate automat, fără evaluare critică din partea cercetătorului
Prelucrarea și analiza datelor	Asistență în redactarea codului pentru analize statistice (R, Python, SPSS, Stata)	Interpretarea automată a rezultatelor obținute, fără validarea metodologică riguroasă din partea cercetătorului

Etapa cercetării științifică	☒ Utilizare acceptată	☒ Utilizare interzisă/riscantă
Redactarea articolelor științifice	Îmbunătățirea stilului redacțional, traducerea unor secțiuni, verificarea coerenței logice și gramaticale a textului	Generarea integrală, prin IIAgen, a unui articol științific sau a unor secțiuni de rezultate/discuții, fără contribuție intelectuală reală și verificabilă din partea autorului
Peer review (activitatea de recenzie a altor articole)	Utilizare strict individuală, ca sprijin în înțelegerea unor concepte tehnice complexe, în procesul propriu de evaluare	Utilizarea IIAgen pentru generarea de recenzii (peer review) ale lucrărilor altor autori — practică interzisă expres de majoritatea editurilor și revistelor științifice, având în vedere caracterul confidențial al procesului de evaluare
Elaborarea de granturi și proiecte de cercetare	Sprijin pentru structurarea propunerii de proiect, verificarea coerenței interne a bugetului narativ și a corelării acestuia cu activitățile propuse	Fabricarea unor rezultate preliminare, date sau referințe inexistente, în scopul consolidării artificiale a unei propuneri de proiect

2. Riscuri specifice utilizării IIAgen în activitatea de cercetare științifică

Utilizarea instrumentelor de inteligență artificială generativă în cercetarea științifică implică o serie de riscuri specifice, pe care membrii comunității academice trebuie să le cunoască și să le gestioneze corespunzător:

- **Halucinații academice** – IIAgen poate genera citări, autori, studii sau date statistice care nu au corespondent real. Verificarea oricărei referințe bibliografice sau a oricărei afirmații factuale în bazele de date științifice recunoscute (Web of Science, Scopus, Google Scholar) este obligatorie, indiferent de gradul de plauzibilitate al informației generate.
- **Compromiterea originalității științifice** – utilizarea excesivă sau necontrolată a IIAgen în procesul de redactare poate genera suspiciuni fondate de plagiat sau de auto-plagiat structural, afectând integritatea academică a lucrării și, implicit, a autorului.
- **Confidențialitatea datelor de cercetare** – este interzisă introducerea în platforme de IIAgen externe a datelor brute de cercetare, în special a celor provenite din studii care implică informații sensibile (date medicale, financiare, personale sau date ale respondenților unui studiu), cu excepția situațiilor în care platforma respectivă oferă garanții contractuale explicite privind protecția și neprelucrarea ulterioară a acestor date.
- **Respectarea eticii publicării științifice** – majoritatea editurilor și revistelor de prestigiu internațional (Elsevier, Springer, Emerald, Wiley, Taylor & Francis) impun declararea explicită a utilizării IIAgen în procesul de redactare a manuscriselor, în secțiuni dedicate (de regulă, „Declarație privind utilizarea IA” sau echivalent). Nerespectarea acestei cerințe poate atrage respingerea manuscrisului sau retractarea acestuia ulterior publicării.

- **Responsabilitatea academică și legală** – indiferent de gradul de asistență oferit de IIAgen, întreaga responsabilitate științifică, etică și legală pentru conținutul unei lucrări publicate revine exclusiv autorului/autorilor, IIAgen neputând fi menționat/ă drept coautor.

3. Recomandări pentru cadrele didactice ale facultății

1. **Declarați transparent** utilizarea IIAgen în orice manuscris trimis spre publicare, în conformitate cu cerințele specifice ale fiecărei reviste sau edituri științifice.
2. **Verificați riguros**, prin consultarea bazelor de date științifice recunoscute, orice referință bibliografică generată de IIAgen, înainte de includerea acesteia în lucrare.
3. **Nu utilizați** IIAgen pentru realizarea de recenzii (peer review) ale lucrărilor științifice ale altor autori, cu respectarea strictă a caracterului confidențial al procesului de evaluare colegială.
4. **Păstrați controlul metodologic** asupra întregului demers de cercetare — interpretarea rezultatelor trebuie să rămână, în orice circumstanță, un act de gândire critică exclusiv umană.
5. **Informați-vă periodic** cu privire la politicile specifice ale editurilor, revistelor și conferințelor la care intenționați să publicați, având în vedere că acestea variază semnificativ de la o instituție la alta (unele interzic complet utilizarea IIAgen, altele o permit condiționat, cu declarare explicită).
6. **Asumați-vă integral responsabilitatea** pentru corectitudinea și originalitatea conținutului științific produs cu asistența IIAgen, autorul rămânând singurul titular al răspunderii academice.
7. **Consultați coordonatorul proiectului de cercetare** sau conducerea departamentului în cazul unor situații neclare privind gradul admisibil de utilizare a IIAgen într-un proiect specific.

Acest ghid nu urmărește limitarea inovației, ci **integrarea responsabilă a instrumentelor bazate pe inteligența artificială generativă** atât în activitatea didactică, cât și în cea de cercetare științifică, astfel încât tehnologia să sprijine — nu să înlocuiască — gândirea critică, rigoarea metodologică și originalitatea specifice mediului academic din domeniul economic.

**Anexa 2 – Model de declarație pentru studenți privind transparența
utilizării instrumentelor de inteligență artificială generativă (IIAgen)**

Subsemnatul/Subsemnata confirm faptul că, în procesul de realizare a prezentei lucrări/prezentului proiect/referat, am recurs la sprijinul unor instrumente de inteligență artificială generativă (denumite în continuare IIAgen), strict în limitele și pentru finalitățile indicate mai jos, în conformitate cu exigențele de onestitate academică, originalitate și transparență asumate de facultate:

Denumirea instrumentului/instrumentelor folosite: _____

Descrierea modului de utilizare (de exemplu: sprijin la traducere, corectură lingvistică, generarea unor idei inițiale) – se va explica punctual în ce etapă a lucrării și cu ce finalitate a intervenit instrumentul:

Data la care instrumentul a fost utilizat: _____

Notă: Această declarație trebuie inserată la începutul lucrării/proiectului elaborat de student.

Data

Nume și prenume student

Semnătură